II

(Πράξεις εγκριθείσες δυνάμει των συνθηκών ΕΚ/Ευρατόμ των οποίων η δημοσίευση δεν είναι υποχρεωτική)

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 21ης Φεβρουαρίου 2007

σχετικά με την κρατική ενίσχυση C 36/2004 (πρώην N 220/2004) — Πορτογαλία — Ενίσχυση για άμεσες επενδύσεις του εξωτερικού υπέρ της CORDEX, Companhia Industrial Têxtil S.A.

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό Ε(2007) 474]

(Το κείμενο στην πορτογαλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2007/414/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 88 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

τη συνθήκη για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τα εν λόγω άρθρα [1], και αφού έλαβε υπόψη, τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

I. ΔΙΑΔΙΚΑΣΊΑ

(1) Η Πορτογαλία, με επιστολή της της 5ης Μαΐου 2004 (που πρωτοκολλήθηκε στις 19 Μαΐου 2004), κοινοποίησε στην Επιτροπή την πρόθεσή της να χορηγήσει ενίσχυση στην CORDEX, Companhia Industrial Têxtil S.A. (που καλείται στο εξής «CORDEX»), ως συνδρομή για τη χρηματοδότηση επενδύσεων της επιχείρησης αυτής στη Βραζιλία. Κατόπιν αίτησης της Επιτροπής, η Πορτογαλία παρέσχε επιπλέον πληροφορίες με επιστολές της της 31ης Αυγούστου 2004 (που πρωτοκολλήθηκε στις 6 Σεπτεμβρίου 2004) και της 13ης Σεπτεμβρίου 2004 (που πρωτοκολλήθηκε στις 16 Σεπτεμβρίου 2004).

(2) Η Επιτροπή με επιστολή της της 19ης Νοεμβρίου 2004, ενημέρωσε την Επιτροπή για την απόφασή της να κινήσει σχετικά με την εν λόγω ενίσχυση τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 88 παράγραφος της συνθήκης ΕΚ.

(3) Οι πορτογαλικές αρχές με επιστολή τους της 7ης Ιανουαρίου 2005 (που πρωτοκολλήθηκε στις 11 Ιανουαρίου), υπέβαλαν τις παρατηρήσεις τους στο πλαίσιο της προαναφερθείσας διαδικασίας.

(4) Η απόφαση της Επιτροπής να κινήσει τη διαδικασία αυτή δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* [2]. Η Επιτροπή κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους.

(5) Η Επιτροπή έλαβε παρατηρήσεις από τους ενδιαφερόμενους τις οποίες διαβίβασε στις πορτογαλικές αρχές ώστε να αποφανθούν σχετικά. Η Επιτροπή έλαβε τα σχόλια των πορτογαλικών αρχών με επιστολή της 20ής Μαΐου 2005 (που πρωτοκολλήθηκε στις 25 Μαΐου 2005).

(6) Η Επιτροπή ζήτησε επιπλέον πληροφορίες με επιστολή της της 26ης Σεπτεμβρίου 2005, στην οποία η Πορτογαλία απάντησε με επιστολή της 9ης Νοεμβρίου 2005 (που πρωτοκολλήθηκε στις 10 Νοεμβρίου 2005). Οι πορτογαλικές αρχές διαβίβασαν τις τελευταίες συμπληρωματικές πληροφορίες με επιστολή της 22ας Δεκεμβρίου 2005 (που πρωτοκολλήθηκε στις 23 Δεκεμβρίου 2005).

[1] ΕΕ C 35 της 10.2.2005, σ. 2.

[2] Βλ. υποσημείωση 1.

II. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Δικαιούχος

(7) Η CORDEX είναι επιχείρηση παραγωγής ειδών σχοινοποιίας, με έδρα το Ovar, μια περιοχή που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης. Η επιχείρηση ιδρύθηκε το 1969 και ειδικεύθηκε στην παραγωγή σχοινιών από συνθετικές ίνες (πολυπροπυλένιο και πολυαιθυλένιο), καθώς και σπάγκο για δεμάτιασμα («*binder*» και «*baler twine*») καθώς και άλλα προϊόντα από σιζάλ. Τη στιγμή που κοινοποιήθηκε η ενίσχυση, η CORDEX απασχολούσε 259 εργαζόμενους. Ο δε κύκλος εργασιών κατά το ίδιο έτος (2004) ανήλθε σε 25 εκατ. Ευρώ περίπου. Η CORDEX είναι μέτοχος σε δύο άλλες επιχειρήσεις που βρίσκονται στην ίδια περιοχή, τη FLEX 2000, που ιδρύθηκε το 2001, και την CORDENET που ιδρύθηκε το 2003. Συνολικά, οι τρεις επιχειρήσεις απασχολούν περίπου 415 εργαζόμενους ([3]).

Σχέδιο

(8) Το σχέδιο συνίσταται στην ίδρυση μιας νέας επιχείρησης στη Βραζιλία — της *Cordebras Lda.* — για την παραγωγή αποκλειστικά σπάγκου δεματοποίησης, ενός προϊόντος που χρησιμοποιείται κυρίως στη γεωργία. Με την επένδυση αυτή, η CORDEX αναμένει να αυξήσει την παραγωγή της προϊόντων από σιζάλ επωφελούμενη από το χαμηλότερο κόστος παραγωγής και από τις διαθέσιμες πρώτες ύλες και εργατικό δυναμικό στη Βραζιλία. Η Βραζιλία θεωρείται ως ο πρώτος παγκόσμιος παραγωγός αυτής της πρώτης ύλης (ινών σιζάλ) το δε κόστος του εργατικού δυναμικού στη χώρα αυτή είναι το 1/3 κόστους στην Πορτογαλία.

(9) Με το σχέδιο αυτό, η CORDEX αναμένει επίσης να κατακτήσει νέες αγορές ιδίως εκείνη των ΗΠΑ, του Καναδά και των χωρών της Μερκοσούρ. Επιπλέον, το τμήμα από το σιζάλ που παράγεται στη Βραζιλία θα εισάγεται στην Πορτογαλία, ή ως τελικό προϊόν, ή ως ημικατεργασμένο ([4]). Στην περίπτωση αυτή, το προϊόν θα υποβληθεί σε ειδική κατεργασία με βάση το έλαιο, καθώς και σε επανατύλιγμα και συσκευασία, πριν πουληθεί στην αγορά.

(10) Οι επιλέξιμες δαπάνες για την επένδυση αυτή ανέρχονται σε 2 678 630 ευρώ, που αντιστοιχούν στο ονομαστικό κεφάλαιο της νέας επιχείρησης με την επωνυμία *Cordebras Lda*. Το σχέδιο ολοκληρώθηκε το 2002 και σήμερα είναι λειτουργικό.

Ενίσχυση

(11) Η CORDEX υπέβαλε μια αίτηση ενίσχυσης στις πορτογαλικές αρχές βάσει καθεστώτος που προβλέπει την προώθηση της διεθνοποίησης των πορτογαλικών επιχειρήσεων ([5]). Σύμφωνα με το καθεστώς αυτό, οι ενισχύσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις πρέπει να κοινοποιούνται στην Επιτροπή. Παρότι η CORDEX είχε υποβάλει την αίτηση ενίσχυσης το 2000, πριν από την έναρξη υλοποίησης του σχεδίου, η Πορτογαλία λόγω εσωτερικών καθυστερήσεων, το ανακοίνωσε στην Επιτροπή μόλις τον Ιανουάριο 2004.

(12) Το κοινοποιηθέν μέτρο συνίσταται σε φορολογικές ελαφρύνσεις ύψους 401 795 ευρώ, που αντιστοιχούν στο 15 % των επιλέξιμων δαπανών της επένδυσης.

III. ΛΟΓΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

(13) Η Επιτροπή, στην απόφαση της κίνησης της διαδικασίας στην υπόθεση αυτή, δήλωσε ότι θα αξιολογούσε το μέτρο βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 2 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ για να καθορίσει κατά πόσον η ενίσχυση έχει ως στόχο τη διευκόλυνση της ανάπτυξης οικονομικής δραστηριότητας, χωρίς να αλλοιώνει τους όρους των εμπορικών συναλλαγών κατά τρόπο αντίθετο προς το κοινό συμφέρον.

(14) Η Επιτροπή εξέτασε επίσης τα ακόλουθα κριτήρια που έχουν ήδη χρησιμοποιηθεί σε προηγούμενες περιπτώσεις ενισχύσεων σε μεγάλες επιχειρήσεις που έχουν ως στόχο τη χρηματοδότηση άμεσων επενδύσεων στην αλλοδαπή ([6]): αν η ενίσχυση περιέχει όχι συγκαλυμμένα στοιχεία εξαγωγικών ενισχύσεων, ενδεχόμενες επιπτώσεις στην απασχόληση τόσο στη χώρα προέλευσης όσο και στη χώρα υποδοχής, κινδύνους μετεγκατάστασης, επιπτώσεις του μέτρου στην περιφέρεια όπου εδρεύει ο δικαιούχος της ενίσχυσης, αναγκαιότητα της ενίσχυσης ιδίως της προβλεπόμενης έντασής της από την άποψη της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της κοινοτικής βιομηχανίας ή/και των κινδύνων που ενέχουν τα επενδυτικά σχέδια σε ορισμένες τρίτες χώρες.

(15) Η Επιτροπή κατέληξε στο πλαίσιο αυτό, ότι η ενίσχυση χορηγήθηκε για αρχική παραγωγική επένδυση και δεν περιέχει συγκαλυμμένα στοιχεία εξαγωγικών ενισχύσεων ούτε οδηγεί σε μετεγκατάσταση θέσεων εργασίας από την Πορτογαλία στη Βραζιλία στο μέτρο που η CORDEX προτίθεται να διατηρήσει τα ίδια επίπεδα απασχόλησης στην Πορτογαλία. Το ότι το νέο εργοστάσιο που έχει κατασκευαστεί στη Βραζιλία θα εξοπλιστεί με νέο μηχανικό εξοπλισμό το δε εργατικό δυναμικό θα προσληφθεί επιτόπου περιορίζει ακόμη περισσότερο τον κίνδυνο μετεγκατάστασης.

(16) Η Επιτροπή έλαβε επίσης υπόψη της το επιχείρημα των πορτογαλικών αρχών ότι το σχέδιο αυτό αποτελούσε το πρώτο πείραμα διεθνοποίησης της CORDEX, η οποία δεν γνώριζε τη βραζιλιανή αγορά, και ότι οι επενδύσεις σε μια άγνωστη αγορά μπορεί να συνεπάγονται υψηλό κίνδυνο. Θα μπορούσε λογικά να συναχθεί ότι σε περίπτωση αποτυχίας, οι χρηματοοικονομικές επιπτώσεις για την επιχείρηση θα είναι σημαντικές, δεδομένου ότι οι επενδυτικές δαπάνες αντιπροσωπεύουν περίπου το 12 % του κύκλου εργασιών της. Επιπλέον, η επιχείρηση υπέβαλε αίτηση ενίσχυσης πριν αρχίσει την υλοποίηση του σχεδίου, πράγμα που αποδεικνύει σε ποιο βαθμό ισχύει το κριτήριο της «παροχής κινήτρων», όπως κανονικά απαιτούν οι κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα ([7]).

([3]) Στοιχεία που αφορούν το 2005.

([4]) Η Πορτογαλία εξήγησε ότι ο γεωργικός σπάγκος «*baler twine*» που παράγεται στη Βραζιλία μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως τελικό προϊόν ή ως ημικατεργασμένο προϊόν για την παραγωγή άλλων προϊόντων όπως ταπήτων, διακοσμητικών αντικειμένων ή στον τομέα της παραδοσιακής συσκευασίας.

([5]) Ν 96/99, ΕΕ C 375 της 24.12.1999, σ. 4.

([6]) Βλ. ενίσχυση C 77/97 (*LiftGmbH — Doppelmayr*, Αυστρία), ΕΕ L 142 της 5.6.1999, σ. 32 και ενίσχυση C 47/02 (Vila Galé-Cintra), ΕΕ L 61 της 27.2.2004, σ. 76.

([7]) Βλ. σημείο 4.2 των κοινοτικών κατευθυντηρίων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα που ίσχυε κατά τον χρόνο κοινοποίησης του μέτρου: «η αίτηση για ενίσχυση πρέπει να υποβάλλεται πριν από την έναρξη εκτέλεσης των σχεδίων», ΕΕ C 74 της 10.3.1998, σ. 13.

(17) Ωστόσο, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες όσον αφορά την επίδραση της ενίσχυσης στη συνολική ανταγωνιστικότητα της συγκεκριμένης βιομηχανίας της ΕΕ. Η Επιτροπή παρατήρησε ότι τμήμα των προϊόντων που θα παράγονται στη Βραζιλία θα ανταγωνίζονται ενδεχομένως άλλα προϊόντα στην αγορά της ΕΕ και ότι δεν διέθετε οποιαδήποτε πληροφορία σχετικά με τη σημασία του δικαιούχου ή της αγοράς, ούτε σχετικά με τις επιπτώσεις του μέτρου στην περιφέρεια όπου εδρεύει η CORDEX. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή δεν ήταν σε θέση να καταλήξει στο στάδιο αυτό σχετικά με το κατά πόσο η ενίσχυση ήταν συμβιβάσιμη με την παρέκκλιση που προβλέπεται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης.

Παρατηρήσεις τρίτων ενδιαφερόμενων

(18) Μια γαλλική επιχείρηση, η BIHR, δήλωσε ότι η επένδυση της CORDEX στη Βραζιλία ήταν συνέχεια άλλων επενδύσεων πορτογάλων παραγωγών και ότι οι επιχειρήσεις αυτές μαζί με άλλους βραζιλιανούς και αμερικανούς ανταγωνιστές, αποτελούσαν απειλή για την παραγωγή σιζάλ από μέρους της BIHR στην Ευρώπη. Η BIHR ανησυχούσε επίσης σχετικά με το κατά πόσον η ενίσχυση μπορούσε να ενδυναμώσει τη θέση της CORDEX στον τομέα των συνθετικών ινών.

(19) Ανάλογες ανησυχίες εκδηλώθηκαν από τη Sainte Germaine, άλλη γαλλική επιχείρηση, που δηλώνει ότι κατασκευάζει συνθετικά προϊόντα στην Ευρώπη και ότι έχει μεταφέρει στη Βραζιλία τις δραστηριότητές της στον τομέα του σιζάλ. Η Sainte Germaine ισχυρίστηκε ότι οι πορτογαλικές επιχειρήσεις αποκομίζουν πλεονεκτήματα όταν επενδύουν στη Βραζιλία, στο βαθμό που μπορούν να εισαγάγουν κατόπιν το προϊόν στην Ευρώπη καταβάλλοντας χαμηλότερους δασμούς.

(20) Μια άλλη επιχείρηση που ζήτησε να μην γνωστοποιηθεί το όνομά της, υπέβαλε ανάλογες παρατηρήσεις, ισχυριζόμενη ότι η ενίσχυση παρείχε ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην CORDEX στον τομέα της παραγωγής ειδών σχοινοποιίας.

Παρατηρήσεις της Πορτογαλίας

(21) Η Πορτογαλία παρατήρησε ότι η επένδυση στη Βραζιλία αποτελεί στοιχείο της στρατηγικής της CORDEX να διατηρήσει ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων στην Πορτογαλία, διατηρώντας ταυτόχρονα τα σημερινά επίπεδα απασχόλησης. Η CORDEX θα συνεχίσει να κατασκευάζει προϊόντα από σιζάλ στην Πορτογαλία, με πρώτη ύλη εισαγόμενη από τη Βραζιλία, εισάγοντας επίσης από την *Cordebras Lda.*, τόσο τελικά προϊόντα όσο και ημικατεργασμένα, τα οποία θα επεξεργάζεται, μεταποιώντας τα σε προϊόντα από σιζάλ μεγαλύτερης προστιθέμενης αξίας. Οι δραστηριότητες αυτές περιλαμβάνουν την προσαρμογή της συσκευασίας του σπάγκου δεματοποίησης («*baler twine*») που εισάγεται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του πελάτη (π.χ. όσον αφορά τις διαστάσεις και την περιτύλιξη) συμβάλλοντας κατά τον τρόπο αυτό επίσης στην απασχόληση της βιομηχανίας του τομέα της συσκευασίας στην περιφέρεια όπου εδρεύει η CORDEX.

(22) Ως συνέπεια της επένδυσης στη Βραζιλία, η CORDEX ίδρυσε δύο νέες επιχειρήσεις στο OVAR [την FLEX και την CORDENET, οι οποίες ασχολούνται με την παραγωγή αντιστοίχως αφρώδους πλαστικού (foaming bag) και διχτυών]. Το γεγονός αυτό οδήγησε σε ορισμένες μεταθέσεις εργαζομένων μεταξύ των επιχειρήσεων αυτών και σε μικρή αύξηση των γενικών επιπέδων απασχόλησης στις τρεις επιχειρήσεις στο Ovar: από 358 εργαζόμενους το 2000, σε 415, το 2005. Η πρόσφατα ιδρυθείσα βραζιλιανή επιχείρηση *Cordebras Lda.*, από την πλευρά της απασχολεί περίπου 145 εργαζόμενους.

(23) Σύμφωνα με τις πορτογαλικές αρχές, η στρατηγική διαφοροποίησης της παραγωγής της CORDEX, συμπεριλαμβανομένης και της επένδυσης στη Βραζιλία είναι ως εκ τούτου ευνοϊκή για τη διατήρηση της απασχόλησης σε μια περιοχή (Ovar) που σημειώνει επίπεδα απασχόλησης πολύ ανώτερα από τον εθνικό μας όρο. Συμβάλλει επίσης στη δημιουργία απασχόλησης στην πολιτεία της Baía (Βραζιλία), όπου είναι εγκατεστημένη η *Cordebras Lda.*

(24) Σχετικά με τις παρατηρήσεις των τρίτων ενδιαφερομένων, οι πορτογαλικές αρχές δήλωσαν ότι η CORDEX υπόκειται στις ίδιες συνθήκες και στους ίδιους δασμούς με οποιονδήποτε άλλο παραγωγό της ΕΕ όταν εισάγει προϊόντα σιζάλ από τη Βραζιλία και ότι το περιορισμένο ποσό ενίσχυσης που προβλέπεται να χορηγηθεί στη CORDEX δεν μπορεί να έχει σημαντικές επιπτώσεις στην κοινοτική αγορά. Κατά την άποψη των πορτογαλικών αρχών, η επένδυση της CORDEX στη Βραζιλία ήταν αναγκαία για να αντισταθμιστούν οι συνέπειες της αύξησης των εξαγωγών από χώρες με πλεονεκτήματα όσον αφορά το χαμηλότερο κόστος (Αφρικανικές χώρες και Βραζιλία) ([8]).

(25) Τέλος, η Πορτογαλία δήλωσε ότι το γεγονός ότι η επένδυση πραγματοποιείται χωρίς κρατική χρηματοδότηση δεν μπορεί να καταλογιστεί στην επιχείρηση, η οποία συνέχισε την υλοποίηση του σχεδίου με την υποστήριξη τραπεζικών δανείων και ιδίων κεφαλαίων αναμένουσα να λάβει την κρατική ενίσχυση για την οποία είχε υποβάλει αίτηση βάσει του σχετικού εθνικού καθεστώτος ([9]).

IV. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ

(26) Βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 1, συμβιβάζονται με την κοινή αγορά, στο μέτρο που δεν επηρεάζουν τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών, οι ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη μέλη ή με κρατικούς πόρους ή που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό δια της ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής.

Η Επιτροπή στην απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία στην παρούσα υπόθεση, συνήγαγε ότι το μέτρο ενίσχυσης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης, βάσει των ακόλουθων στοιχείων:

([8]) Σύμφωνα με τις αρχές αυτές, οι πωλήσεις σιζάλ της Πορτογαλίας στην ΕΕ θα μειώνονταν κατά 12,3 % μεταξύ του 1999 και 2004, λόγω κυρίως της αύξησης των εισαγωγών.

([9]) Βλ. υποσημείωση 5.

— Με την επιχορήγηση της ίδρυσης μιας νέας μονάδας παραγωγής στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας διεθνοποίησης πορτογαλικής επιχείρησης στη Βραζιλία, το κοινοποιηθέν μέτρο ευνοεί συγκεκριμένη επιχείρηση ή ορισμένους κλάδους παραγωγής. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι ενισχύσεις που χορηγούνται σε επιχειρήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης για άμεσες επενδύσεις στην αλλοδαπή είναι ανάλογες προς τις ενισχύσεις που χορηγούνται σε επιχειρήσεις που εξάγουν ουσιαστικά ολόκληρη την παραγωγή τους εκτός Κοινότητας. Στις περιπτώσεις αυτές, δεδομένης της αλληλεξάρτησης μεταξύ των αγορών όπου διεξάγουν τη δραστηριότητά τους οι επιχειρήσεις της Κοινότητας, δεν αποκλείεται η ενίσχυση να στρεβλώνει τον ανταγωνισμό στην Κοινότητα ([10]).

— Η Πορτογαλία δήλωσε ότι η επένδυση έχει επίσης ως στόχο να προωθήσει τις δραστηριότητες της δικαιούχου στην Πορτογαλία (καθώς και στη χώρα όπου πραγματοποιείται η επένδυση), πράγμα που ενδεχομένως επηρεάζει το ενδοκοινοτικό εμπόριο.

— Η ενίσχυση χρηματοδοτείται με κρατικούς πόρους. Τα εν λόγω συμπεράσματα δεν αμφισβητήθηκαν από την Πορτογαλία, και ως εκ τούτου επιβεβαιώνονται.

Συμβιβάσιμο της ενίσχυσης με τη συνθήκη ΕΚ

(27) Δεδομένου ότι η ενίσχυση δεν μπορεί να θεωρηθεί συμβιβάσιμη βάσει καμίας από τις κατευθυντήριες γραμμές ή του ισχύοντος πλαισίου, η Επιτροπή ανέφερε ότι θα εξέταζε κατά πόσον η ενίσχυση μπορούσε να θεωρηθεί συμβιβάσιμη με τη συνθήκη ΕΚ βάσει της παρέκκλισης που προβλέπεται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης το οποίο επιτρέπει την παροχή ενίσχυσης για τη διευκόλυνση της ανάπτυξης μιας οικονομικής δραστηριότητας εφόσον δεν αλλοιώνει τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον. Η Επιτροπή πρέπει, κατά συνέπεια, να εξετάσει αν η ενίσχυση θα συμβάλλει στην ανάπτυξη της παραγωγής σιζάλ ή/και άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση χωρίς να επηρεάσει αρνητικά τους όρους εμπορικών συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών.

(28) Η Επιτροπή στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας επεσήμανε επίσης ότι θα λάμβανε υπόψη της ορισμένα κριτήρια που είχε ήδη εφαρμόσει σε προηγούμενες υποθέσεις χορήγησης ενισχύσεων σε μεγάλες επιχειρήσεις σχετικά με σχέδια άμεσων επενδύσεων στην αλλοδαπή (βλ. σημείο 14 του αιτιολογικού), που έχουν ως στόχο να εξισορροπήσουν τα πλεονεκτήματα της ενίσχυσης όσον αφορά τη συμβολή της στη διεθνή ανταγωνιστικότητα της συγκεκριμένης βιομηχανίας της ΕΕ (π.χ., αν η ενίσχυση είναι αναγκαία λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων που ενέχονται στο σχέδιο στην τρίτη χώρα) και τις ενδεχόμενες επιπτώσεις της στην αγορά της ΕΕ.

(29) Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή είχε αμφιβολίες όσον αφορά την επίδραση του μέτρου στην κοινή αγορά και στη γενική ανταγωνιστικότητα της συγκεκριμένης βιομηχανίας στην ΕΕ. Από την άλλη πλευρά, δεν διέθετε πληροφορίες όσον αφορά τη σημασία της δικαιούχου έναντι των ανταγωνιστών της στην ΕΕ, ούτε όσον αφορά την επίδραση του μέτρου στην περιοχή στην οποία εδρεύει η CORDEX (βλ. Στοιχείο 17 του αιτιολογικού).

Ανάγκη ενίσχυσης

(30) Η νομοθεσία όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις προβλέπει ως γενική αρχή ότι, για να είναι μια ενίσχυση συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά, πρέπει να αποδειχθεί ότι οδηγεί σε επιπλέον δραστηριότητα από μέρους του δικαιούχου που δεν θα πραγματοποιείτο αν δεν του χορηγείτο η ενίσχυση. Στην αντίθετη περίπτωση, η ενίσχυση προκαλεί μόνο στρέβλωση του ανταγωνισμού χωρίς αυτό να αντισταθμίζεται με κανένα θετικό αποτέλεσμα. Η Επιτροπή επεσήμανε ότι, όταν μια επιχείρηση υποβάλει αίτηση για ενίσχυση πριν από την έναρξη του σχεδίου, φαίνεται ότι υπάρχουν ορισμένες ενδείξεις ότι το μέτρο πληροί «τα κριτήρια παροχής κινήτρου» που απαιτούνται κανονικά από τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων με περιφερειακού χαρακτήρα ([11]). Ωστόσο, τούτο δεν αποδεικνύει πλήρως αν η ενίσχυση ήταν όντως αναγκαία λαμβανομένης υπόψη της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της επιχείρησης της ΕΕ ή/και λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων που ενέχονται στα σχέδια επένδυσης σε ορισμένες τρίτες χώρες.

(31) Η Επιτροπή, στην απόφασή της της 19ης Νοεμβρίου 2004, έλαβε υπόψη της το επιχείρημα των πορτογαλικών αρχών ότι μια επένδυση στη Βραζιλία μπορούσε να συνεπάγεται μεγαλύτερους κινδύνους για την CORDEX απ' ό,τι μια επένδυση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, λόγω των απρόβλεπτων εξελίξεων του βραζιλιανού νομίσματος. Τούτο, ειδικά, λόγω του ότι πρόκειται για την πρώτη απόπειρα διεθνοποίησης της CORDEX και γιατί η επιχείρηση δεν έχει πείρα στη βραζιλιανή αγορά ([12]).

(32) Ωστόσο, οι πληροφορίες που υπέβαλε η Επιτροπή μετά την κίνηση της διαδικασίας δείχνουν ότι άλλοι παραγωγοί ανταγωνιστές της CORDEX έχουν επενδύσει στη Βραζιλία (παρά την απρόβλεπτη εξέλιξη του βραζιλιανού νομίσματος). Ειδικά, η επιχείρηση Quintas & Quintas S.A., μια πορτογαλική επιχείρηση ανταγωνίστρια της CORDEX, σύμφωνα με τις πληροφορίες που υπέβαλαν οι πορτογαλικές αρχές έχει εγκαταστήσει μια μονάδα παραγωγής στη Βραζιλία (τη Brascorda) χωρίς να ζητήσει κανενός είδους στήριξη από τις πορτογαλικές αρχές. Κατά συνέπεια, δεν υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν την ύπαρξη οποιουδήποτε γενικού μειονεκτήματος της αγοράς που να έχει σχέση με αυτό το είδος σχεδίου ικανού να εμποδίσει την CORDEX ή τους ανταγωνιστές της να επενδύσουν στη Βραζιλία με δημόσια στήριξη.

(33) Παρότι αυτή είναι η πρώτη εμπειρία διεθνοποίησης της CORDEX, οι πορτογαλικές αρχές δεν μπόρεσαν να αποδείξουν την ύπαρξη ειδικών δυσχερειών που αντιμετωπίζει η εν λόγω επιχείρηση για την υλοποίηση της επένδυσης αυτής. Π.χ. παρά το σχετικά μικρό μέγεθος της CORDEX όσον αφορά τον κύκλο εργασιών (κάτω από το όριο των ΜΜΕ), οι πορτογαλικές αρχές δεν επεσήμαναν κανένα πρόβλημα όσον αφορά τη δυνατότητα της CORDEX να επιτύχει χρηματοδότηση από τις εμπορικές τράπεζες, αντίθετα, φαίνεται ότι η επιχείρηση πέτυχε τη χρηματοδότηση της επένδυσης με ίδιους πόρους και εμπορικά δάνεια.

([10]) Βλ. απόφαση του Δικαστηρίου των ΕΚ στην υπόθεση C-142/87, «Tubemeuse», Συλλ. 1990, I-959, αιτιολογική σκέψη 35.

([11]) Βλ. υποσημείωση 7.

([12]) Βλ., κατά την ίδια έννοια, την ενίσχυση C 47/02, Vila Galé-Cintra.

(34) Η Επιτροπή θεωρεί ως εκ τούτου, βάσει των προαναφερθεισών πληροφοριών, ότι η Πορτογαλία δεν κατόρθωσε να αποδείξει ότι η CORDEX, χωρίς την ενίσχυση, δεν θα πραγματοποιούσε τη συγκεκριμένη επένδυση στη Βραζιλία και ότι η ενίσχυση ήταν αναγκαία, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων που ενέχονται στο σχέδιό της στη Βραζιλία. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι το γεγονός ότι η CORDEX πραγματοποίησε μέχρι στιγμής όλες αυτές τις δραστηριότητες χωρίς να λάβει κρατικές ενισχύσεις αποδεικνύει ότι η ενίσχυση δεν ήταν αναγκαία.

Επίδραση της ενίσχυσης στην κοινή αγορά

(35) Σύμφωνα με τις διαθέσιμες πληροφορίες, υπάρχουν περίπου δώδεκα παραγωγοί σιζάλ της ΕΕ στην κοινή αγορά. Οι πέντε είναι εγκατεστημένοι στην Πορτογαλία, πράγμα που αντιπροσωπεύει το 81 % της παραγωγής της ΕΕ ([13]). Όλες οι επιχειρήσεις παράγουν συνθετικά προϊόντα και σχοινιά και σπαγκοδεματοποίησης από σιζάλ. Η παραγωγή συνθετικών ινών φαίνεται ότι αποτελεί την κύρια δραστηριότητα των περισσοτέρων από τις επιχειρήσεις αυτές. Το ίδιο συμβαίνει με την CORDEX (ο τομέας του σιζάλ αντιπροσωπεύει μόλις περίπου το 20 % της παραγωγικής της ικανότητας). Το σιζάλ και οι συνθετικές ίνες μπορούν κατά κάποιο βαθμό να αντικατασταθούν όσον αφορά τη γεωργική τους χρήση.

(36) Το 2003, το ποσοστό προϊόντων σιζάλ της CORDEX στην κοινή αγορά ήταν περίπου 6,6 %. Ωστόσο, εάν λαμβάνονταν επίσης υπόψη οι πωλήσεις προϊόντων που προέρχονται από την *Cordebras Lda.*, το ποσοστό της CORDEX στην κοινοτική αγορά αυξάνει σε 17,7 % ([14]). Στο πλαίσιο αυτό, οι πορτογαλικές αρχές ανέφεραν ότι περίπου το 47 % της *Cordebras* (περίπου 2 210 τόνοι το 2003) προορίζονταν για την κοινοτική αγορά.

(37) Δεδομένου του σημαντικού ποσοστού σιζάλ που παράγεται από την *Cordebras Lda.* που εισάγεται (μέσω της CORDEX) στην ΕΕ, η Επιτροπή συνάγει ότι η ενίσχυση φαίνεται να έχει σημαντική επίδραση στον ανταγωνισμό στην κοινή αγορά. Επιπλέον, η ενίσχυση φαίνεται ότι ενισχύει και τη συνολική θέση της CORDEX στην ΕΕ, η οποία μπορεί έτσι να επηρεάσει άλλους τομείς της αγοράς στην οποία λειτουργούν οι CORDEX και οι ανταγωνιστές της. Τα στοιχεία αυτά επιβεβαιώνονται από τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν οι ανταγωνιστές, οι οποίοι ισχυρίζονται ότι η ενίσχυση δημιουργεί σοβαρές στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό στην αγορά των σχοινιών και σπάγκων από σιζάλ, καθώς και των συνθετικών ινών.

(38) Αξιολογώντας το συμβιβάσιμο της ενίσχυσης, η Επιτροπή πρέπει να εξετάσει προσεκτικά την ισορροπία μεταξύ των αρνητικών και θετικών συνεπειών του μέτρου στο εσωτερικό της ΕΕ και να καθορίσει κατά πόσον τα ευνοϊκά αποτελέσματα για την Κοινότητα αντισταθμίζουν τα αρνητικά για τον ανταγωνισμό και το εμπόριο στην κοινοτική αγορά. Με βάση τις προαναφερθείσες πληροφορίες, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία που να στηρίζουν ότι η χορήγηση της ενίσχυση στην CORDEX για την επένδυση στη Βραζιλία μπορεί να συμβάλλει στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της συγκεκριμένης ευρωπαϊκής βιομηχανίας. Η ενίσχυση θα ενισχύσει ενδεχομένως τη θέση της δικαιούχου, εις βάρος όμως των ανταγωνιστών της που δεν θα λάβουν κρατικές ενισχύσεις. Δεν αποδεικνύεται ως εκ τούτου ότι η ενίσχυση έχει οποιαδήποτε θετική επίδραση για την Κοινότητα που να αντισταθμίζει την αρνητική της επίδραση στον ανταγωνισμό και στο εμπόριο στην κοινή αγορά.

Συμπέρασμα

(39) Λαμβανομένων υπόψη των προαναφερθέντων, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι η ενίσχυση είναι αναγκαία ώστε η CORDEX να πραγματοποιήσει τη συγκεκριμένη επένδυση στη Βραζιλία. Από την άλλη πλευρά, η ενίσχυση μπορεί να έχει σημαντικές στρεβλωτικές συνέπειες στον ανταγωνισμό στην κοινοτική αγορά. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το σχέδιο κρατικής ενίσχυσης υπέρ της CORDEX, που έχει ως στόχο τη στήριξη των άμεσων επενδύσεών της στη Βραζιλία δεν συμβάλλει στην εξέλιξη ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ), χωρίς να αλλοιώνει τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον, και ως εκ τούτου δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η κοινοποιηθείσα φορολογική ελάφρυνση ύψους 401 795 ευρώ που η Πορτογαλία προτίθετο να χορηγήσει στην CORDEX, Companhia Industrial Têxtil S.A., για τη χρηματοδότηση των άμεσων επενδύσεών της στην αλλοδαπή, στη Βραζιλία, δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά στο μέτρο που δεν πληροί τα κριτήρια που ορίζει το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Πορτογαλική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 21 Φεβρουαρίου 2007.

Για την Επιτροπή
Neelie KROES
Μέλος της Επιτροπής

([13]) Στοιχεία του 2003.
([14]) Στοιχεία που παρέσχε η Πορτογαλία, με βάση την τρέχουσα κατανάλωση στην ΕΕ-15 το 2003.